

HaberVizyon

Temmuz 2005
Sayı : 8

Fotoğraf : Emine Tünay
PharmaVision fotoğraf yarışması üçüncüsü

- . 2005 TKSD ÜÇLÜ SORUMLULUK PROJE ÖDÜLÜ VE
- 2005 ISO SEKTÖR ÇEVRE ODULU PHARMAVISION'A VERİLDİ
- . SEKTÖREL KIYASLAMAYA YÖNELİK YENİ BİR YAKLAŞIM
- . AYIN BÖLÜMÜ : SOLÜSYONLAR
- . 2005 SAİT FAİK HİKÂYE ARMAĞANI AYŞE SARISAYIN'IN
- . DENEME: HAYAT ERTELEMeye GELMEZ
- . ANI: BURUK BİR ADA GEZİSİ
- . VE DİĞER HABERLER...

Firmamızdan Haberler...

İki yeni ödüle değer görüldük...

Bugünlerde, Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği "Uçlu Sorumluluk Proje Ödülü" ile İstanbul Sanayi Odası "Sektör Çevre Ödülü"nü almış olmanın sevincini yaşıyoruz. Ödüllerle ilgili ayrıntılı bilgiyi "Çevrem" sayfasında bulabilirsiniz.

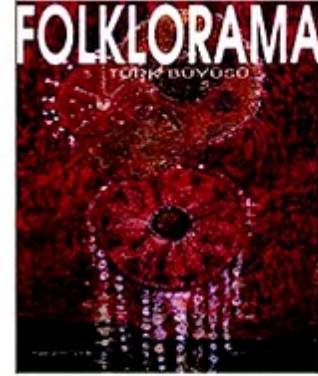

Başarılı bir denetimi daha ardımızda bıraktık...

TSE tarafından 13-14 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirilen HACCP Yönetim Sistemi Gözetim Tetkikimiz başarılı geçerek, herhangi bir uygunsuzluk bulunmadan belgemizin devamı kararı verilmiştir. Üst yönetimin desteği, eğitim faaliyetlerimiz, Sosyal Sorumluluk kapsamında yapılan çalışmalarımız ve GMP Uygulamalarının uluslararası kapsamda ödüle örnek çalışmalar olduğu, iyi uygulamalarımız arasında belirtilmiştir.

05.05.2005 / Folklorama'ya gittik...

5 Mayıs 2005 Perşembe akşamı, AKM'de gösterilen "Folklorama Türk Büyüsü" adlı müzikli gösteriye gittik. Folklorama halk türkülerinden oluşmuş bir kolaj çalışmasıdır. Orkestra şefi Serdar Yalçın'ın bir çok türkü arasından çok sesliliğe ve düetlere, ayrıca dansa uygun olanlar arasından yaptığı bir demettir. Haldun Dormen tarafından sahneye konan eser, türkülerimizin bir oda müziği grubu ile yeniden düzenlenmiş halidir. Türkülerin batı müziği formatında seslendirildiği ve sözlerinin küçük oyun ve danslarla canlandırıldığı bu çalışmanın sahnelenmesinde rol alan sanatçıları, ve tüm emeği geçenleri yürekten kutluyoruz.

"Yüzme Kursu" Mart-Mayıs 2005 dönemi bursiyeri **Deniz Özcan**.

Yüzme bursu devam ediyor...

Firmamız çalışanlarının çocukları için İstanbul Ortaköy Yüzme İhtisas Kulübü tarafından sağlanan "Yüzme Kursu" bursları, Yaz Dönemi Bursları (III. Dönem 20 Haziran - 22 Temmuz 2005, IV. Dönem 25 Temmuz - 26 Ağustos 2005) olarak devam ettirilmektedir. Kurs günleri ve saatleri, hafta içi her gün 10:30 - 12:00 veya 14:30 - 16:00 arasındadır. Ulaşım, bursa başvuranların kendi imkanları ile sağlanacaktır. Bursu kazanacak çalışanımızın çocuğu, yapılan başvurular arasından kura ile belirlenecektir.

İstanbul Yüzme İhtisas Kulübü'nün Su Topu altyapısına seçilen Deniz'i kutluyor ve başarılarının devamını diliyoruz.

Burs organizasyonu ile ilgili katkılarından dolayı arkadaşımız **Sn. Ercan Tokses'e** teşekkür ederiz.

Engelli sandalyeleri dağıtıldı...

Bir yardım kuruluşunun, toplum hizmetleri kapsamında yurtdışından getirttiği ve kampanya süresince fabrikamız tarafından depolanan 240 adet engelli sandalyesinin dağıtımı tüm Türkiye çapında gerçekleşmiştir. Bu kampanyaya destek vermemiz konusunda bizlere öncülük eden Sn. Ayşe Cönbez'e teşekkür ederiz.

Firmamızdan Haberler...

Sektörel Kıyaslamaya Yönelik Yeni Bir Yaklaşım

İlaç sektörünün saygın yayınları arasında yer alan GMP Review dergisinin Nisan 2005 sayısında, bir çok kişi tarafından bugüne dek tartışılan ancak henüz netlik kazanmamış bir konu ele alındı.

Firmamız Kalite Operasyonları Yöneticisi Sn.Selim Seyhan tarafından önerilen 'proses yeterlilik katsayısı Cpk'nın kullanımı ile ilaç üretiminde ortak bir kıyaslama kriteri oluşturma konusunda fikir paylaşımı sağlanabileceği ve elde edilen neticelerin ilerki sayılarda yayınlanabileceği belirtildi.

Bu alanda, uluslararası katkılar ile bir sektörel rehber oluşturulmasını ve firmamızca başlatılan bu girişimin, sürekli geliştirme çalışmalarında fayda sağlayacak bir düzeye ulaşmasını umuyoruz.

GMP Review dergisindeki söz konusu yazının orijinali aşağıdadır.

Editorial comment

Benchmarking KPIs

For the past couple of issues, members of the Editorial Board have been acting as "guest editorial writers". This time I thought I would write myself. However, I am indebted to Malcolm Holmes for supplying information on a number of hot topics – see below.

Just after Christmas, I received an email from a GMP review subscriber in Turkey. Selim Seyhan is Head of Quality Operations and EH&S at PharmaVision in Istanbul. After saying some complimentary things about the journal, he went on to make the following comment:

"An area we would like to exchange information and 'benchmark' with your other readers is Factory Key Performance Indicators (KPI). These should be simple, easily measurable and foremost realistic. The all important validation parameter is often given in percentage terms with varying definitions or interpretations, resulting in comparing apples with oranges. The appropriate unit should really be Cpk, process capability. Here again an industry-wide standard definition as applied to individual products, is yet to be agreed upon."

Over the years that I have been working in pharmaceutical manufacturing, I have heard many people discussing this topic. I would certainly agree with Selim that there is no clear guidance. So why not do some work on it ourselves? Is there any interest amongst our readers in developing a discussion on KPIs? I would be happy to facilitate this discussion – or we could use the established medium of Pharmweb. We could certainly publish the conclusions in a later issue of GMP review...

Dedicated facilities for certain products

The EMEA and EU Commission have just released a Concept Paper on the need for updated GMP guidance concerning dedicated manufacturing facilities in the manufacture of certain medicinal products. This is an important GMP proposal, as it will allow for industry input prior to the development of a draft guideline. The existing guideline is very vague and the revision offers opportunity for significant improvement in GMP in an area where patient safety could easily be compromised. The revised guidance could however have a significant financial impact.

Interested parties should read the concept paper and provide comment either directly to the EMEA/EU Commission or via their local Trade Bodies by 30 May 2005.

The Concept Paper can be accessed at: <http://www.emea.eu.int/Inspections/docs/1526804enGMP.pdf>

New medicines legislation – Directive 2004/27 EC

At the time of going to press a number of draft guidelines are expected from the EMEA / EU Commission on the subject of how Active Pharmaceutical Ingredients (API) will be handled under this new legislation. Topics will probably include: criteria for conducting an inspection on an API facility; changes to the scope of Annex 18; GMP certification; and Manufacturing Authorisation.

Again these are important new guidelines. There is likely to be only one month for comment and this will include the Easter holiday so interested parties should be prepared to comment either directly to the EMEA/EU Commission or via their local Trade Bodies on an urgent basis. The guidelines should be available from 9 March on the inspections area of the EMEA website.

ICH Q9 – Quality Risk Management

By the time this edition goes to press, it is highly likely that ICH Q9 will have passed to stage 2, at which time it will be released by the ICH parties on their own websites for public comment.

ICH Q9 is a very important topic for our industry. As part of our Quality Systems we already make daily use of risk identification, assessment and management processes. This new ICH topic will help to harmonise the way that we do this. Even before it has been published for comment, we are seeing it referenced in regulatory proposals, such as the concept paper on dedicated facilities for certain products, which is referenced above.

We live in a risk averse society, but in reality there are risks associated with everything we do. ICH Q9 should prove a useful tool to help both our industry and regulators to move forward using Quality risk management in either a formal or informal manner.

This issue of GMP review

As usual, this issue covers a number of current topics in detail. In particular, there is an overview of the Chiron situation from John Turner, more information on ICH Q9 from Peter Gough and papers on the developing topic of PAT, both from Malcolm Holmes and from EMEA's David Cockburn. Together with regular features such as the FDA column and book reviews, I hope that all subscribers will find something of interest in this issue.

Kate McCormick,
Editor

Merhabalar,
bu sayımızda, Nisan - Haziran 2005 döneminde yaptığımız çalışmalarını sizlerle paylaşmak istiyoruz.

TKSD Üçlü Sorumluluk Proje Ödülü

Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği tarafından 1993 yılında uygulaması başlatılan ve CEFIC'e (Avrupa Kimya Sanayi Konseyi) ait "Responsible Care - Üçlü Sorumluluk" programı kapsamında 2005 yılı "**Proje Ödülü**"nü aldık. Kimya sektöründe faaliyet gösteren kuruluşların çevre koruma, çalışan sağlığı ve teknik emniyet konusundaki yaklaşım ve faaliyetlerini sürekli geliştirerek performanslarını yükseltecekleri konusunda verdikleri gönüllü bir taahhüt olan "Üçlü Sorumluluk" taahhüdünü 1993 yılında ülkemizde ilk imzalayan kuruluşlar arasında yer almanın sorumluluğu ile

yaptığımız çalışmaların sektöre yol gösterici olması bakımından da ayrı bir mutluluk duymaktayız.

1995 ve 2001 yıllarında düzenlenen "Üçlü Sorumluluk Büyük Ödülü"nü her iki yılda da aldığımız için, Ödül Yönetmeliği gereği bu yıl büyük ödüle katılamadığımızdan proje ödülüne başvurduk. "Çevre ve Eğitim" kavramlarının buluştuğu, Toplumsal Sosyal Sorumluluk Projeleri'mizin en önemlisi olan "**Atıktan Geleceğe Yatırım Projesi**", Ödül Jürisi tarafından değerlendirilerek "**2005 Üçlü Sorumluluk Proje Ödülü**"ne layık görülmüştür.

Tüm çalışanlarımızın katılımıyla evlerimizden ve işyerimizden kaynaklanan değerlendirilebilir atıkların yönetiminden elde edilen gelirin eğitime aktarılması felsefesi ile yürütülen ve deprem bölgesi Düzce'de "**ÇEVREM İLKÖĞRETİM OKULU**" ile somutlaşan projemizin ödül plaketini, 22.04.2005 tarihinde TBMM Sanayi ve Ticaret Komisyonu üyesi milletvekillerimizin katıldığı ödül töreninde Van Milletvekili Sn. Yekta Haydaroğlu'ndan çalışanlarımız adına aldık.

İSO Sektör Çevre Ödülü

Çevre ile uyumlu bir sanayileşme ve üretim altyapısının gerçekleşmesine katkıda bulunmak amacıyla 1986 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren İstanbul Sanayi Odası'nın 2005 yılı "Çevre Ödülleri" yarışmasına da başvurduk.

Ödül Yönetmeliği kapsamında hazırladığımız dosyamız Çevre ve Orman Bakanlığı, TSE, Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları, Büyükşehir Belediyesi, İSKİ, TÜBİTAK, İSO Çevre İhtisas Kurulu Üyeleri'nden oluşan geniş katılımlı bir jüri tarafından değerlendirilmiş, ardından da 5 Mayıs 2005 tarihinde firmamızda saha ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Jürinin değerlendirmesi sonucu firmamız, İSO Sektör Çevre Ödülü almaya hak kazanmıştır. Ödülümüzü 22 Haziran 2005 tarihinde İSO Odakule salonunda düzenlenen bir törende, Çevre ve Orman Bakanı Sayın Osman Pepe'den çalışanlarımız adına aldık.

Bu yıl kazandığımız ödüller bize çevre korumaya gösterdiğimiz önem ve sosyal sorumluluklarımız adına doğru yolda olduğumuzu, ilerlediğimiz yolda önde ve yol gösterici bir firma olmanın sorumluluğunu taşıdığımızı bir kez daha göstermiştir. Bu yolda daima birlikte yürüdüğümüz çalışma arkadaşlarıma TEÇES Çalışma Takımı adına teşekkür ediyorum.

Jüri saha ziyareti sırasında Doğal Hayatı Koruma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı **Sn. Prof. Dr. Neriman Özhatay** tarafından yapılan öneriyi değerlendirerek, bu sayımızda gerçekleştirdik. Bundan böyle HaberVizyon Dergimiz geri dönüşebilir kağıt ile basılacaktır. Sn. Özhatay'a bu önerisinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Neşe Eriş

Hayat Ertelemeye Gelmez

GÖZDE HAZAR

Hayatta neleri ıskaladığımızı durup düşündünüz mü hiç? Bir şeyi tercih ederken aslında nelerden vazgeçtiğimizi? Nasılsa hep birlikteyiz diye, en yakınlarımızdan neleri esirgediğimizi? "Neyse, bu hafta olmadı, haftaya inşallah..." diyerek neleri, belki bir ömrü ertelediğimizi? Bu kadar emin miyiz bizim için veya sevdiklerimiz için bir "yarın" olduğuna gerçekten? Peki, ya yoksa...

15 dakikalık uyku için güzel örtülerde peynirli, domatesli, ballı, kaymaklı kahvaltılardan vazgeçiyoruz, kuru bir simite talim ediyoruz. Servise bindiğimizde sıcak bir gülümsemeyi ve hatta bir "Günaydın"ı esirgiyoruz iş arkadaşlarımızdan. İşe gelince de sıradan bir "Nasılsın?" deyip arkadaşımıza, cevabını bile dinlemeden telaşla işe girişiveriyoruz. "Dün buradaydı ve iyiydi, nasılsa yarın da burada olacak" diye mi düşünüyoruz? Peki ya yarın işe geldiğimizde onun acı bir trafik kazasında hayatını kaybettiğini öğrenirsek...

Çocuğumuz bacağımıza sarılıp çektiğinde "Şimdi olmaz, şu bulaşığı bitirmem gerekiyor" ya da "Dur şimdi, önemli bir haber izliyorum, görmüyor musun?" diyerek küçük bir öpücüğü, bir kucaklaşmayı bile erteliyoruz çok zaman. Zaman ilerlediğinde, çocuğumuzun küçüklüğü hakkında bir şeyleri hatırlamak isteyip de hatırlayamadığımızda artık çok geç olmayacak mı?

Yağmurda şemsiye açıyoruz, şöyle deli gibi ıslanılacak kaç yağmur daha görebileceğimizi bilmeden... 20 dakikalık yol için otobüse biniyoruz, ne zamana kadar yürüme kabiliyetine sahip olacağımızı bilmeden ya da engelli birinin yürümek için neler verebileceğini düşünmeden...

"Her tercih bir vazgeçtişir aslında..."

Takip ettiğimiz bir diziden vazgeçmemek uğruna, arkadaşlarla yapılacak hoş sohbetlerden vazgeçiyoruz. Para, kariyer, şöhret uğruna ailemizden, dostlarımızdan, değerlerimizden ve hatta hayatımızdan vazgeçiyoruz.

"Hangi zamanı kimlerden çalışıyoruz, çantada keklik gibi gördüklerimizden mi?"

Sokakta başımız önümüzde yürüyoruz; öten kuşları, yeşeren ağaçları, flüt çalan küçük çocuğu, size bakıp gençliğini hatırlayan yaşlı teyzeyi bile farketmeden, öyle, hızlı hızlı geçip gidiyoruz hayatın kıyısından. Ya da hayat geçiyor bizim kıyılarımızdan ve bir türlü uzanıp yakalayamıyoruz. Çünkü hep yetişilecek bir yerler oluyor hayatta, hep yetiştirilecek işler, hep kaçırılmaması gereken otobüsler, uçaklar... Peki ya kaçırdıklarımız, yetişemediklerimiz ve tabii yetiştirilemediklerimiz...

Şöyle bir hikaye anlatılabilir: Meksika'da İnka tapınaklarına çıkmak isteyen Avrupalı bir grup arkeolog, birkaç yerli rehberle yola koyuluyor. Dağın tepesindeki tapınaklara giden uzun yolu, kısa bir sürede yarılıyorlar. Aynı hızlı tempoyla biraz daha yol aldıktan sonra, yerliler kendi aralarında konuşup birden yere oturuyor ve böylece beklemeye başlıyorlar. Tabii Avrupalı arkeologlar buna bir anlam veremiyorlar. Saatler sonra, yerliler kendi aralarında konuşup tekrar yola koyuluyorlar, sonunda tepenin üstündeki görkemli İnka tapınaklarına geliyorlar. Arkeologlardan biri, yaşlı rehberle soruyor, "Hiç anlayamadım, niye yolun ortasına oturup saatlerce yok yere bekledik?" Yaşlı rehberin cevabı o kadar güzel ki: "Çok kısa sürede çok hızlı yol aldık, ruhlarımız bizden çok uzakta kaldı. Oturup ruhlarımızın bize yetişmesini bekledik..."

Bir gün geri dönüp baktığımızda her şey için çok geç olacak, ve muhtemelen ruhlarımız taaa çocukluğumuzda kalmış olacak, saf, temiz ve yavaş. Ve sadece pişmanlıklarımızı yaşayacağımız bir hayatımız bile olmayacak. O zaman... Yarın değil bugün, hemen şimdi...

Gözde Hazar

Türkçe Sözlük

Frikik: Serbest vuruş

Fotokopi: Tıpkıçekim

Ekspozisyon: Sergileme

Fikstür: Karşılaşma takvimi

Kondisyon: Erk

Demarke olmak: Boşta olmak, sıyrılmak

Enformasyon: Bilgilendirme

Endeks: Dizin, gösterge

Okazyon: Fırsat

Simultane: Anında

Ayın Bölümü: Solüsyonlar

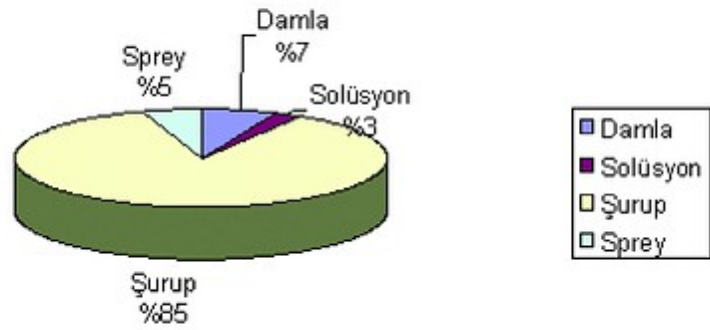
Bölüm tanıtımlarımıza **SOLÜSYONLAR** kısmı ile devam ediyoruz.

Yapılan modernizasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından 1999 Mart ayında şu andaki konumunda faaliyete geçen Solüsyonlar kısmımızda, 11 çeşit ürünün üretimi, primer ve sekonder ambalajı yapılmaktadır. Bu ürünlerin 6 adedi şurup, 2 adedi damla, 2 adedi solüsyon ve 1 adedi sprej formundadır. Bunlara ek olarak süspansiyon, damla ve sprej formundaki 3 adet yeni ürünün pilot şarj çalışmaları da tamamlanmış olup yakın zamanda gerçek şarj boylarında üretilmelerine başlanacaktır.

Solüsyonlar kısmımızda üretim ve ambalajlama bir hat şeklinde çalışmaktadır. Bu nedenle üretim + dolum + kutulamanın sekronize çalışabilmesi ve kapasite kayıplarının minimize edilebilmesi amacıyla yeni dolum ve kutulama makinalarının devreye alınma çalışmaları son aşamasına gelmiş olup, bu makinaların devreye alınması ile üretim sürelerinde standardizasyon sağlanacak ve daha verimli çalışma imkanına kavuşulacaktır.

Sayın Ercan Tokses'in sorumluluğundaki Solüsyonlar kısmında üretim, 22 kişilik eğitimli, dinamik ve deneyimli bir ekip tarafından gerçekleştirilmektedir. Fabrikamızın diğer kısımlarında olduğu gibi burada da GMP kuralları uygulanmakta, makina ve üretim ekipmanlarında insan sağlığını olumsuz etkileyebilecek durumlar için teknik emniyet tedbirleri alınmaktadır. Solüsyonlar kısmının ambalajlama birimi elektronik kontrol cihazlarıyla donatılmıştır. Kısmıda solüsyon üretimine ve dolayısıyla fabrikaya yarar getirebilecek çalışmalar sürekli olarak desteklenmekte ve HACCP risk analizi toplantılarıyla kısım içi kalite sürekli gündemde tutulmaktadır.

2004 YILI ÜRÜN DAĞILIMI

İçimizden biri : Ercan Tokses

Bu sayımızın konuğu, Solüsyonlar Sorumlusu olarak çalışan arkadaşımız Sayın **Ercan Tokses**.

ERCAN TOKSES

- **Şirketimizde çalışmaya başladığınız ilk yıllardan bahsedebilmisiniz?**

1 Temmuz 1989 yılında Kalite Kontrol Laboratuvarı'nda işe başladım. Üç yıl kadar burada çalıştıktan sonra 1992 yılında Penisilin kısmında, daha sonra da 1998 yılında Solüsyonlar kısmında görev aldım. 1989 yılında, ilk işe başladığımdan dönemde Türk-Hoechst ilaç fabrikasında modernizasyon çalışmaları başlamıştı. Bu gelişim sürecine tanık olmak ve bunun içinde yer almak benim için çok iyi bir deneyim oldu. Bence aradan geçen süredeki en önemli değişiklikler, fabrikanın modernizasyonu ile beraber, verilen eğitimlerle çalışanların bilgi düzeylerinin yükseltilmesi, bunların yanı sıra insan sağlığı ve çevreye verilen önemin artmasıdır.

- **Şirketimizin başarılı geçmişinde ağırlığı olan en önemli etken nedir sizin fikrinizce?**

Uzun yıllardır bir arada çalışan kişilerin oluşturduğu sinerji başarıyı getirmiştir.

- **İşinizin zevkli ve zor yönleri nelerdir sizce ?**

İlaç sektöründe çalışmanın zor yönlerinden biri, en ufak bir ayrıntının bile gözden kaçmaması için çok dikkatli çalışmayı gerektirmesidir. Zevkli olan yönü ise, insanların sağlıklı olmasında ve mutluluğunda, sizin de bir katkınızın olması duygusudur diyebilirim.

- **İş hayatında yeni yol almaya başlayan arkadaşlarımıza önereceğiniz neler olabilir?**

İlaç sektöründe çalışmak çok dikkat ve eğitim ister, çalışırken yapılan işi ne için yaptığının kişi tarafından sorgulanması önemlidir. Yeni gelen arkadaşlara önerim, çalıştıkları alanlarda dikkatli olmaları, hataları gizlememeleri ve her zaman öğrenmeye açık olmaları. Ayrıca çalıştıkları alanlarda olası hataların önlenmesi için önerecekleri iyileştirmeler de hem çalıştıkları bölümü geliştirecek, hem de onlara yaptıkları işte kendi yaratıcılıklarını kullanmış olmanın mutluluğunu yaşatacaktır.

- **Şimdiki hayatınızdaki deneyiminizle yeniden 18 yaşınıza dönmeniz için bir hak daha verilseydi neler yapardınız?**

18 yaşlarıma dönebilseydim, en büyük hayalim olan denizaltı arkeolojisi ile ilgili eğitim alırdım ve dünyanın bir çok yerinde araştırma yapmak isterdim. Denizaltındaki gizem beni her zaman çok etkilemiştir.

Sait Faik Hikâye Armağanı

Ünlü hikâyecimiz Sait Faik Abasıyanık adına 1964 yılından bu yana düzenli olarak verilen **Sait Faik Hikâye Armağanı**'na, 2005 yılında Ayşe Sarısayın'ın ikinci öykü kitabı *Yorgun Anılar Zamanı* değer görüldü. Darüşşafaka Cemiyeti ile Yapı Kredi Yayınları'nın ortaklaşa düzenlediği ödülün jürisinde Doğan Hızlan, Prof. Dr. Şara Sayın, Füsün Akatlı, Hilmi Yavuz, Nursel Duruel, Jale Parla ve Kayhan Özel bulunuyordu. Ayşe Sarısayın'a ödülü, 12 Mayıs 2005 tarihinde Pera Palas'ta düzenlenen bir törenle verildi.

Sait Faik Hikâye Armağanı'nın açıklanmasının ardından basında çıkan yazılardan birini sizler için seçtik:

"Duyarlı bir ruh, sağlam bir düşünce... Birsen FERAHLI"
Ayşe Sarısayın, 'Yorgun Anılar Zamanı' (Can Yayınları, 2005) adlı kitabıyla, 2005 Sait Faik Öykü Ödülü'nü aldı. Geçtiğimiz yıl da ilk kitabı 'Denizler Dört Duvar' la öykü dalında Yunus Nadi Ödülü'nü almıştı.

Edebiyat dünyasına 2001 yılında 'Çok Şey Yarım Hâlâ' adlı anı kitabıyla giriş yapan yazar, zamanın içinde, insanların iç dünyalarında ve 'ev'lerde dolaşan öyküler yazıyor.

Normal'i anlatıyor Ayşe Sarısayın. Kahramanları, mutsuz, hüznü, umarsız durumlarda bile gündelik sorumluluklarından kopmuyor. Sevdiğiyle evlenemediği için intihar etmiyor Ayşe Sarısayın'ın kahramanı ya da lüks yaşama ulaşmak için, kötü yola düşmüyor. Bu öykülerin belki de en etkileyici yanı, ortaya koyduğu sorunların çözümünü marjinalitenin içinde karambole getirmemesi. İntihara varmayan mutsuzluğun, bir ömür içinde hangi kılıklara girdiğinin öyküsünü buluyoruz onda. 'Ertesi sabah'lar var bu öykülerde. Çocuk giydirilip okula gönderiliyor, çarşı pazar işleri yapılıyor, "yoksulum" çığlıkları atılmadan -iki üç tane de olsa- kızarmış kestane ikram ediliyor eve gelen komşu çocuğuna. 'Ufukta Tek Kurşun' adlı öyküde örneğin; mavi gömleğindeki kırmızı lekeyle "zorla eğilmiş dal gibi" yerde yatan bedenle sonlanmıyor konu; ağrının perdelediği sesleri duyuruyor bize yazar. Ayakları yere basan, yaşama karşı böbürlenmemeyi çoktan öğrenmiş bir gerçekçilikle karşılaşıyoruz: "Koşullar değişmeyecek olduktan sonra, kanıtlamalar neye yarayacaktı ki!"

Ayşe Sarısayın'ın kahramanları kadınlar çoğunlukla. 'Agora Dergisi' için yaptığımız söyleşide, kadın kahramanların öykü yazımında ona ne gibi olasılıklar sunduğunu sormuştum.

"Genellikle kadınların çevresinde dolaşmakla birlikte, kadını tek başına değil de, çevresiyle, ilişkileriyle, cinselliğiyle, özellikle de dışarıya yansıtmadığı kimliğiyle ele almaya çalışıyorum" demiş, tanımadığı, iç dünyasında az çok karşılığını bulmadığı konulara uzak durduğunu, yazma dürtüsünün ağırlıklı olarak anlık çağrışımlar ve duygu yoğunlaşmasından kaynaklandığını, kadın kahramanların yalnızca kadın oldukları için değil, kendisine daha yakın oldukları için öyküsünde yer aldığını vurgulamıştı.

Çoğu kadınlara dair olan bu öykülerde, erkeğin yalnızlığı ve çaresizliği, bir ters ayna görüntüsü gibi kendiliğinden ortaya çıkıyor. Feminizm mi? Hayır. Ne feminizm, ne de başka bir 'izm'e göre hizalanmıyor yazar; insanı ve yaşamı ölçüt alıyor kendine. Olup bitene dönüp bakıyor.

"Tanıştık ayaküstü, ama birbirimizi tanıdık mı gerçekten? Tanımaya gerek yoktu ki ateş böcekleri yanıp sönerken! Nasıl da aydınlıktı her yer! Ne zaman karardı çevre, kopuşumuz nasıl başladı? İşsizlik, parasızlık, yeniden tren hattının arka tarafına dönmek, yoksulluğun sınırında yaşamak... Farkına bile varmadan yavaş yavaş tüketti ateş böceklerinin ışığını. Güçsüzdük, başa çıkamadık yaşamla, birbirimizle kenetlenemedik, sırtımızı döndük iki düşman gibi. Karanlıkta bana doğru uzanan ellerini ne zaman hırsla ittim ilk kez? Yataktan fırlayıp kalkmalarım, mutfığa sığınmalarım, o yatağa geri dönmek, yalnızca geceleri var olmamak için geç saatlere kadar gereksiz ev işleriyle uğraşmalarım... Her şey o kadar uzak ki artık. Sanki hep böyleydik, o deli gülüşlü, delici bakışlı genç adam yalnızca bir resim yaşamımda. Denizler gibi uzaklarda kalmış, bir yanılsama, bir düş." (Yorgun Anılar Zamanı s.41)

Bu bir insanın değil, bir düzenin öyküsü aslında; denizlerle insanların arasına aşılmaz barikatlar koyan, ruhları bedenden çok önce yok eden değerler sisteminin odalardaki yansıması.

Ayşe Sarısayın 'ın çağrışımları, geçmişi şimdiki zamana bağlıyor. Bir havai fişek pırıltısıyla, bakkala ekmek getiren atlı arabayla, taze ceviz kokusuyla harekete geçen bellek; bu simgelerin altında yatan iç dünya karmaşalarını çözümleyerek, kendi yapıtaşlarıyla tanışıyor. Geçmişe uzanırken, bu günde yol alan bir izin takipçisi yazar. Öyküler bildiğimiz türkçeyle, bildiğimiz sözcüklerle yazılmış. Yapısal arayışlar, yeni sözcük oluşturma denemeleri; bulaşığını çamaşırını yıkayan, boşanıp baba evine dönmek zorunda kalan, çocukluktaki duyarlılıklarının ardına düşebilen kahramanların iç dünyasıyla bağdaşmazdı zaten. Ayşe Sarısayın, 'yaşayan türkçeyle', 'yaşadığımız gerçekleri' yazmış. Su gibi okunuyor. Şiir. Öykülerin başında bir iki dize şiir var hep. Sanki o dizeler bir kuyruklu yıldız gibi parlıyor, şiir çağrışımların ilk domino taşına dokunuyor ve art arda çözümlerle öykü ortaya çıkıyor. Anlatım kimi yerde şiir diline dönüşüyor: "Taze çimen koktu her yer, gökyüzü mavileşti. Şaşırdım; aşkın kokusu ve rengi var mıydı?"

Sait Faik Hikâye Armağanı

Öykülerin mekanı evler çoğunlukla kadın kahramanların yaşadıkları dünya ev; yalnızca onların değil elbette, kadın / erkek, hepimiz, nerede yaşarsak yaşayalım, çocukluğumuzun dört duvarları bizi kuşatıyor. Behçet Necatigil'in 'İçerlek' şiiri yeterli ip ucunu veriyor .

"Şiirlere bir insan, evlerden bir şey katmadan

Nasıl girer, şaşıyorum.

Örneğin, daha demin kavgalar, küsüşmeler

Varken, işleyen saatler gibi alışılmış,

Kapı çalınsa, biri gelse kaynaşma, gülüşmeler

Birden başlamaz mı afallamış odalarda,

Şaşıyorum"

Ayşe Sarısayın babası Behçet Necatigil'in 'ev'lerinin kapısını aralıyor tek tek.

"... Son yıllarda 40'lı yaşlarında ilk kitaplarını yayınlayan bir çok yazar var. Bu yazarların edebiyatla ilgileri yeni oluşmadı, çok öncelere dayanıyordu kuşkusuz. 20'li yaşlarında 12 Eylül darbesi oldu. Düşünmenin, düşündüklerini paylaşmanın, yazının en ağır suç sayıldığı bir dönemde başladı ilk suskunlukları. Ardından ülkemizde ve tüm dünyada 'yuppy'likle başlayıp, küreselleşmeye uzanan pazarlama çağına geçildi. Çocukluğunda "benim param" dediği için kulağı çekilen masumiyet çağı insanı, "benim param, benim görüşüm, benim ilişkim, ben, ben, ben..." diye cınlayan yeni ortamı sessizce ve şaşkınlıkla izledi. Masumiyet çağından kalma dürüstlük ve adanmışlık alışkanlıkları, kınını bulamamış çıplak bir kılıç gibi yaraladı onları her gün. Yazmak, anlatmak, yaşamı öykülere, şiirlere koyup bir kez de öyle anlamaya çalışmaktır şimdi yaptıkları."

Ayşe Sarısayın'ın ilk öykü kitabı için yazdığım, 2003 yılında Cumhuriyet Kitap Eki'nde yayımlanan değerlendirmeden alıntıladığım bu satırları okuyunca; 'Denizler Dört Duvar'a verilen Yunus Nadi Öykü Ödülü'nün, 'Yorgun Anılar Zamanı' ile gelen Sait Faik Ödülü'nün Ayşe Sarısayın'la birlikte, onun edebiyata taşıdığı masumiyet çağı ölçütlerini de ödüllendirmiş olduğu hissi geçti içimden.

Görsel sanatların ve müziğin insana ulaşması için doğal duyular yeterli iken; edebiyat, kişinin üst beyin fonksiyonlarını devreye sokarak, yazılmış olanı okuması sonucunda var olabilen bir sanat. Bu nedenle, edebiyat söz konusu ise, ödüller daha bir önem kazanıyor. Yazılan metnin, okur kitlesinin ve ödüllerin niteliği, birbirine sıkı sıkıya bağlı olan kavramlar sanıyorum.

2005 Sait Faik Öykü Ödülü, dilimizi seven, ona saygı duyan bir edebiyat anlayışına, duyarlı bir ruha, sağlam bir düşünce akışına, söyleyecek sözü olan bir yazara verildi.

Sevgili Ayşe Sarısayın'ı kutluyoruz.

Kaynak: www.canyayinlari.com
Cumhuriyet Kitap, 26 Mayıs 2005

Ayşe Sarısayın YORGUN ANILAR ZAMANI

öyküler

BURUK BİR ADA GEZİSİ

Çımacının halatı atmasını beklemeden, arkadaşlarımı da çekiştirerek fırladım yerimden. Çocukluğumdan beri böyleydi bu. Vapur Kınalıada'nın köşesini döner dönmez Burgaz'ın suları başlardı benim için. Sanki ilk soluğumu adada alacakmışım gibi, bir an önce inme telaşı sarardı her yanı. O zamanlar çok daha yeşildi ada, tepesi şimdiki gibi kel değildi henüz. İki yıl önceki o uğursuz yangından sonra oluşan çorak toprak görüntüsü, dikilen fidelerin büyümesiyle biraz kaybolsa da eskisi gibi olması uzun süreceğe benziyordu.

Çocuksu aceleciliğimizi, diriltten bir sabah serinliği karşılamıştı. Ortalığı ekşimsi bir pembeliğe boyayan bahar, denizin aynasındaydı. Sanki biz hep buradaydık, ada hep böyle kibirli güzelliğiyle duruyordu olduğu yerde.

Oysa biz kışın sıcak evlerimizin güvenli kuytularındayken, adada kayalara çarpan beyaz köpüklü gri dalgalardan, ağaçların tepelerinde ılık çalan, iki katlı evleri perili köşk uğultularına boğan rüzgarlardan, vapurların bile neredeyse uğramaz olduğu kış günlerinde terkedilmişliğin hüznünü yaşayan adalılardan habersizdik.

Dışarıda kar yağarken, birbirimize sokularak izlediğimiz dizilerimiz, evimizin sıcaklığında ağırladığımız dostlarımızla birer kadeh şarap eşliğinde tutturduğumuz koyu sohbetlerimiz vardı bizim. Onların da vardı mutlaka, ama biz onların aklına, bizim onları anımsadığımızdan daha sık geliyorduk herhalde. Ara sıra sohbetlerimizde sözü geçen ada, hep güneşliydi. Pencerelerinden yağmur sızan evlerinde, çıtır çıtır yanan sobalarının çevresinde ısınmaya çalışan adalılar, ertesi sabah fırtına dinse de balığa çıkıp üç beş kuruş kazansak diyen balıkçılar, yazın cıvı cıvı olan kahvesinde kışın yalnızca esnaf dostlarını ağırlayan, yazın kazandıklarını yavaş yavaş tüketmeye başlayan kahveci Hasan aklımıza gelirdi gelmesine de, hep yazın ezberimize aldığımız güzel anıların daydı onlar. Bizim pazartesi sıkıntımız onların bütün kışıydı aslında. Aylar süren pazartesiler yaşanırdı kışın oralarda. Her akşam pazar akşamı, her sabah pazartesi sıkıntısı... Bendeysen onların kışlık hallerini bilmemenin utancı. Sitemlerini uzun tutmazlardı bakışlarında. Beklentisizliklerinden olduğunu düşünür, incecik çizilirdi içim. Sonra yine güzellikler dolardı, çizilen yerlerin boşluğuna.

Vapurdan indiğimizde uzun bir süre konuşmadık. Ya içimize çektiğimiz oksijenin sarhoşluğundan kelimelerimizi unutmuştuk, ya da havadaki huzur veren sessizliği bozmak istemeyişimizdendi suskunluğumuz. Tatil için başka bir şehre gidilen ilk günün sonsuzluğa benzeyen duygusu sarmıştı yüreklerimizi. Hep öyle olur ya, sanki hiç bitmeyecektir o an. Ya da çok vardır daha, Külkedisi masalındaki gibi, herşeyin balkabağına dönüşmesine. Bir sahiplenmişlik duygusuyla, rahat rahat harcarsınız zamanı. Sizindir bundan sonrası. O kadar ki, sıcakık poğaçalar ve taze demlenmiş bir çay önceliğiniz olabilir birdenbire. Manzara oradadır işte, yerinde durmaktadır adanın koyları, daha sonra da gezebilirsiniz tarihi kiliseyi.

Ama ne yazık ki, bu kez bulamadık çay içeceğimiz o güzelim kıyı kahvelerini. Küçük tahta masaların yerine, denize dik duracak şekilde beyaz örtülü uzun masalar dizilmişti yan yana, sıkış sıkış. Öğleden sonra yemek için gelecek bol paralı müşterilere hazırlanmakta olan pahalı lokantalardı artık oralar. Sanki kötü kalpli bir büyücünün gazabına uğramıştı adanın kıyıları. Biz kış boyunca sıcakık evlerimizde buraları aklımıza getirmediğimiz için miydi acaba bu lanet? Varlıklı müşteriler yiyip içip, bol para ve bol bahşiş bırakıp gidecekler, belki de bir daha hiç gelmeyecekler. Kimin umurunda? "Geçim derdi" diyor biri. Birimiz "para hırsı" diye geçiriyor içinden. "İki çay bir limonatayla kurtarmıyordu" diyor diğeri.

"Sadece Barba Yani'nin yeri vardı adanın bu kıyısında" diyorum, "şimdi kaybolmuş diğerlerinin arasında". "Barba Yani öldü" diyorlar. "İki üç ay oldu" diyor biri. "18 Şubatı" diyor diğeri.

Barba Yani ölmüş. Burgaz'ın meşhur Barba Yani'si. Duymamışız. İçimizde bir burukluk, sessizce yürüyoruz yukarıya doğru. Eskiye dair herşey azalıyor, yok oluyor. Kalanlar her yıl biraz daha kirleniyor. Kiminin geçim derdi, kiminin para hırsı. Dünyayı güzellik kurtaracaktı, ama güzellikler gitgide sahipsiz kalıyor.

Deniz Uçar

AJANDA

Tiyatro....Sergi.....Konser.....Fuar....Festival....

SERGI

OSMANLI SARAYINDA AVRUPA PORSELENLERİ (25 Mayıs- 28 Ağustos)

Topkapı Sarayı Müzesi'nin önemli koleksiyonlarından biri olan ve 5 bin parçadan oluşan Avrupa porselenlerinden seçilmiş örnekler, Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde 25 Mayıs'tan itibaren izleyici ile buluşacak. Sergide, Osmanlılar'ın sosyal yaşantısında önemli yeri olan porselen kahve fincanları ve servis takımları, kapaklı sahanlar, leğen-ibrik takımları ve Rus Çarı I. Nicola'nın hediyesi olan bir Rus yemek takımı ağırlık kazanıyor.

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi (SSM), Topkapı Sarayı Müzesi'nde yer alan ve 5.000 parçadan oluşan Avrupa fayans ve porselenlerinden özenle seçilmiş seçkin örnekleri sanatseverlerle buluşturuyor. Avrupa Porselenleri, 25 Mayıs Salı günü Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde sergilenmeye başlayacak. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün işbirliğiyle gerçekleşen bu sergi 28 Ağustos 2005 tarihine kadar gezilebilecek.

KONSER

DEEP PURPLE

Tarih : 23 Temmuz 2005 Yer : Parkorman / Maslak

Saat : 21:00

Deep Purple uzun bir aradan sonra Bananas Dünya Turnesi kapsamında ülkemizi ikinci kez ziyaret edecek.

FİLM

RAY CHARLES

Tarih : 11 Ağustos 2005 Yer: Enka Açık hava Tiyatrosu

Saat : 21.15

Enka Kültür ve Sanat'ın 17 yıldan bu yana düzenlediği kültür etkinlikleri 24 Haziran-25 Ağustos 2005 tarihleri arasında 1000 seyirci kapasiteli Enka Açık hava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilecek yaz programı ile devam ediyor. 11 Ağustos 2005 Perşembe günü saat 21.15'de 2004 yılında 73 yaşında kaybettiğimiz dünyaca ünlü müzisyen Ray Charles'in yaşamını konu alan "Ray" sinemaseverlerle buluşacak. Filmin senaryosunu yazan ve yöneten Taylor Hackford. Görüntü yönetmenliğini Pawel Edelman'ın üstlendiği filmin müzikleri Craig Armstrong ve Ray Charles'a ait. Filmde başrolleri Jamie Foxx, Kerry Washington, Regina King, Clifton Powell, Harry J. Lennix paylaşıyorlar.

FUARLAR

CeBIT Bilişim Eurasia: 06.09.2005 -11.09.2005

YER: TÜYAP-İSTANBUL

Boat İstanbul /İlkbahar: 17.09.2005 - 25.09.2005

YER: ATAÖY-MARİNA

6. Yelkenli ve Motorlu Tekneler, Deniz Araç ve Gereçleri ve Gemi İnşaatı Fuarı

Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı: 29.09.2005 - 02.10.2005

YER: TÜYAP-İSTANBUL